



Matarajio ya ukuaji wa watoto

80% ya ukuaji wa ubongo wa watoto unafanyika katika miaka mitatu ya mwanzo wa maisha yawo!

TWatalaam wa matibabu ya watoto pamoja na kituo cha kudhibiti ugonjwa Marekani wameonesha wazi kiwango cha ukuaji wa ubongo wa watoto kwa umri wa mezi 24.

Kiwango cha ukuaji kinaonekana kwa vitu watoto wengi wanaweza kufanya kwa umri fulani. Ni kitu muhimu kutazama kiwango hiki kwa tahadari; kwa sababu kila mtoto anakomaa kwa namna yake pekee. Kuna watoto wanawokomaa kama kawaida bila kukamilisha kila kionyo cha umri wake. Wazazi wanaombwa kumualifu mganga wa watoto wawo, wakifikiri kuna matatizo ya kuchelewa.

Ni vitu gani mtoto wako anavyoweza kufanya kwa umri wake?

Lugh ana maendeleo ya mawasiliano

- Vitu au mapicha vikitajwa, mtoto anaweza kuonesha kwa kidole
- Anajua majina ya watu wa karibu, vitu vya kawaida, na viungo vya mwili.
- Anajuwa maneno machache
- Anajua kusema sentensi fupi za maneno mbili hadi nne
- Anaweza kufuata maonesho rahisi
- Anarudi kwa maneno aliyosikiya kwa mawasiliano ya watu wengine

Ukuaji wa kijamii/wa mhemuko

- Ananakili mwenendo wa watu wengine
- Anafurahia kukaa na wenzake
- Anaonesha kuwa anapenda kuwa huru
- Anaanza kuonesha kutofuata amri za wazazi
- Anaonesha kutofurahia kuwachana na wenzake

Umri wa mezi 24

Shirika la waganga wa watoto Marekani wanapendekeza watoto wote kufanyiwa tathmini ya ukuaji na tabia kwa kiwango cha mezi:

- ❖ 9
- ❖ 18
- ❖ 24 au 30

Vinavyopendekezwa kutathmini kukomaa kwa watoto

- Hojaji ya umri na wakati (**ASQ-3**)
- Tathmini ya wazazi kuhusu ukuaji (**PEDS**)
- Tathmini ya wazazi kuhusu ukuaji na alama teule (**PEDS-DM**)
- Tathmini ya **Brigance**



Recommended Apps:



CDC's Milestone Tracker
Daily Vroom
BabySparks



Ofisi ya elimu ya msingi ndani ya uwongozi wa mashule ya serikali mjini Buffalo

Ukuaji wa utambuzi (kujifunza, kufikiria, akili ya kupata suluhu ya matatizo)

- Anajua kugundua vitu vilivyofichwa
- Anajuwa kufananisha umbo/sura pamoja ma marangi
- Anaanza kucheza michezo ya kujisingia
- Ananakili matamko na lahani za wimbo na vitabu vinazovuma
- Anaweza kujenga minara ya maghorofa manne au zaidi akitumiya blocks za kuchezea ujenzi
- Anaweza kufuata amri za hatua mbili(kama chukua mpira na kuweka ndani ya kikapu)
- Anajua majina ya vitu vya kawaida kwa mapicha yavyo (kama nyau, umbwa, jua,)

Ukuaji wa viungo (gross motor)

- Anatembea kwa uwezo wake
- Anatembea akikumbatia vitu vya kuchezea watoto
- Anatembea akiwa na vitu vya kuchezea mikononi au kitu cha kuchezea kikubwa
- Anaanza kukimbia
- Anaanza kusimama kwa vidole vya miguu
- Anapiga mpira teke
- Anaweza kutupia mpira juu ya mtu
- Anaweza kupanda kwa meza na kushuka bila msada
- Anaweza kupanda nna kushuka kwa ngazi za nyumba akishika papi ya ngazi

Ukuaji wa akili ya kutumia mikono yake

- Anapenda kuchorachora
- Ananakili mistari nyoofu na mistari mviringo
- Anajua kugeuza kitu na kutoa au kumwaga vilivyomo
- Anatumia mkono moja zaidi kuliko mkono ungene

Nimwambie nini mganga wa mtoto wangu?

Kila mtoto anakomaa kwa namna yake pekee. Huwezi kujua ni siku gani mtoto wako ataiga akili fulani. Ni vizuri kuwasiliana na mganga wa mtoto wako iwapo mtoto anaonesha ishara za ukuaji wake unachelewa. Mifano:

Hatembee kwa umri wa mezi 18

- Baada ma mezi kadhaa ya kutembea, hajaweza kutembea kwa vidole vya miguu; nyayo zake si imara
- Hajaweza kutaja maneno 15 kwa umri wa miaka 18
- Hajaweza kusema sentensi ya maneno mawili
- Hajajua vitu fulani vya kawaida ni vya kazi gani (mswaki, simu, uma, kijiko)
- Hajaweza kunakili vitendo au maneno vya wenzake
- Hajaweza kufuata mwongozo mfupi
- Hasukume kitu cha kuchezea watoto ambacho kina miagurudumu
- Amasahau ufundi aliwokuwa nawo.

Namna mzazi anaweza kumsaidia mtoto wake kukua na kuiga



Msomee mtoto wako anaeanza kuenda dede kila siku. .

Mfundishe kujua vitu vya kawaida, kutaja viungo vya muili, na kujua wanyama.

Msaidie kushinda michezo ya fumbo, marangi na mifugo. Taja jina la kila mfugo mtoto anawoweka mahali pake.

Msaidie mtoto kucheza na blocks za ujenzi. badiilishana naye kugenja magorofa na kuyabomoa

Muombe mtoto afunguwe/afunge mlango au mtoto wa meza. Muache awe ndie anabadilisha ukarasa wa kitabu wakatu unamusomea.

"Msaidie mtoto kujua maneno anayoanza kusema. Mfano, akisema "baba", mwambie: ndio, ile ni cupa/bottle. Muache aendelee kuwa huru kwa kujilisha na kujivalisha.

Mtie moyo mtoto akianza kutaka kujua viti vya kawaida, kama kutembea naye kwa zoo au kwa jumba la makumbusho.

Mpeleke mtoto kwa mbuga za taifa na muache akimbie na apande kwa miti..

Cheza kabumbu na mtoto wako.

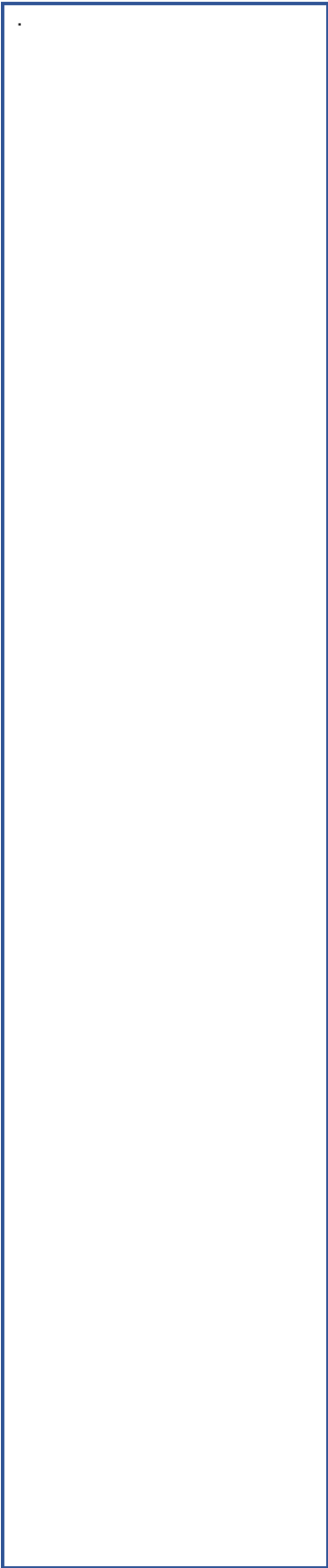
Chora pamoja na mtoto wako ukitumiya makaramu, marangi na makaratasi.



Maelezo haya alitolewa na American Academy of Pediatrics at <https://www.aap.org> pamoja na Centers for Disease Control and Prevention at <https://www.cdc.gov/> na aligharamiwa na District's My Brother's Keeper Initiative.



Maelezo haya alitolewa na
American Academy of Pediatrics at <https://www.aap.org>
pamoja na Centers for Disease Control and Prevention at
<https://www.cdc.gov/> na aligharamiwa na District's My Brother's
Keeper Initiative.



Maelezo haya alitolewa na
American Academy of Pediatrics at <https://www.aap.org>
pamoja na Centers for Disease Control and Prevention at
<https://www.cdc.gov/> na aligharamiwa na District's My Brother's
Keeper Initiative.



Maelezo haya alitolewa na
American Academy of Pediatrics at <https://www.aap.org>
pamoja na Centers for Disease Control and Prevention at
<https://www.cdc.gov/> na aligharamiwa na District's My Brother's
Keeper Initiative.